

سوالات کنکور فلسفه یازدهم انسانی

۱- کدام مورد، به نتیجه نهایی تلاش‌های سقراط برای کشف راز سخن سروش معبد دلفی اشاره دارد؟
(سراسری - ۱۳۹۶)

۱) دانای حقیقی کسی جز خداوند نیست.

۲) کسی که از نادانی خود خبر دارد، دانا است.

۳) کسانی که بیش‌تر به دانایی شهره بودند، نادان‌تر بودند.

۴) داناترین آدمیان کسانی‌اند که مانند سقراط، هیچ نمی‌دانند.

۲- اساس ترس از مرگ از نظر سقراط کدام است؟ (سراسری - ۱۳۹۸)

۱) توهم دانایی نسبت به مرگ

۲) اشتیاق به توقف در دنیا

۳) آگاهی از زبان مرگ

۴) سرپیچی از امر خدا

۳- کدام مورد تفاوت اساسی فلسفه را با سایر علوم نشان می‌دهد؟ (سراسری - ۱۳۹۹)

۱) ارائه دیدگاه‌های کلی

۲) موضوع و مسائل آن

۳) حیرت در برابر هستی

۴) استفاده از روش عقلی

۴- با توجه به دیدگاه ملاصدرا در انشان‌شناسی، کدام عبارت درست است؟ (سراسری - ۱۳۹۹)

۱) روح و بدن وحدتی حقیقی دارند، به گونه‌ای که روح درون بدن است.

۲) انسان ضرورتاً مسیر تکاملی خود به سوی خدا را طی می‌کند.

۳) مراحل تکامل انسان، در طبیعت به پایان می‌رسد.

۴) روح نتیجه رشد و تکامل جسم و بدن است.

۵- اگر کسی بگوید «هیچ شناختی ممکن نیست». لازمه منطقی آن این است که

(سراسری - ۱۴۰۳)

۱) شناخت یک امر را پذیرفته است.

۲) خط‌پذیری شناخت را پذیرفته است.

۳) یک امر بدیهی را انکار کرده است.

۴) هیچ کاری نمی‌تواند انجام دهد.

۶- کدام عبارت نادرست است؟ (سراسری - ۱۴۰۳)

- ۱) همه باورهای انسان آگاهانه یا ارادی نیست، اما همه باورها را می‌توان مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.
- ۲) به نظر افلاطون انسان تا وقتی در بند پندارهای خویش است، قادر به درک درستی از واقعیت نیست.
- ۳) کسی که اهل اندیشه باشد، به آموخته‌های عرفی و عادی خود بسنده نمی‌کند و نسبت به عقاید خویش تعصب ندارد.
- ۴) از آنجا که نظرات متفکران همواره مورد توجه و پذیرش مردم است، آنان نقش برجسته‌ای در رهبری جامعه دارند.

۷- مکتب‌های گوناگون اخلاقی، در تأیید یا رد کدام گزاره با هم اختلاف نظر پیدا می‌کند؟

(خارج از کشور - ۱۴۰۲)

- ۱) لازمه بقا و سلامت اجتماع، رعایت اخلاق از سوی همه افراد است.
 - ۲) عقل، قادر به تشخیص فعل شایسته و ناشایست و تعیین ملاک آن است.
 - ۳) هر انسانی باید آنچه را که بر خود می‌پسندد، برای دیگران نیز بخواهد.
 - ۴) انسان‌ها از دیرباز، تفاوتی میان فعل اخلاقی و فعل طبیعی قائل بوده‌اند.
- ۸- مفهوم «عدالت» در دیدگاه‌های اخلاقی افلاطون، به کدام یک از عبارت‌های زیر نزدیک‌تر است؟

(خارج از کشور - ۱۴۰۰)

- ۱) اعمال تساوی و برابری میان قوای سه گانه وجودی
- ۲) اعتدال و هماهنگی میان ابعاد و قوای وجودی انسان
- ۳) غلبه قوه عقلانی بر قوای شهوت و غضب و ممانعت آن‌ها از عمل
- ۴) ایجاد برابری در همه ابعاد فردی و اجتماعی برای رسیدن به سعادت

۹- کدام عبارت درست است؟ (با تغییر) (سراسری - ۱۳۹۸)

- ۱) بررسی مصادیق رابطه علیت برعهده علوم است.
- ۲) همه اشیا در چپستی یا ماهیت با یکدیگر مشترک‌اند.
- ۳) فلسفه اولی کوشش است برای تبیین عقلانی پدیده‌ها.
- ۴) بررسی مبانی فلسفی علوم مختلف برعهده فلسفه اولی است.

۱۰- اساس استدلال پروتاگوراس بر اینکه «حقیقت امری نسبی است»، کدام است؟

(سراسری - ۱۳۹۸)

- ① هیچ دانش پایدار و مطلق وجود ندارد.
- ② سخنان جهان‌شناسان با یکدیگر تعارض دارد.
- ③ با بسط مقال، هر ادعایی را می‌توان ثابت کرد.
- ④ شناخت حقیقی، شناختی است که با حواس به دست می‌آید.

۱۱- کدام عبارت توصیف درستی از حیطه‌های فلسفه ارائه می‌دهد؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

- ① هستی‌شناسی، پل ارتباطی میان فلسفه‌های مضاف و دانش‌های بشری است.
- ② هستی‌شناسی، بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه‌های فلسفه را در برمی‌گیرد.
- ③ فلسفه‌های مضاف، مسائل خاص فلسفه را وارد حیطه‌های گوناگون علوم و فنون می‌کنند.
- ④ هر شاخه فلسفه، قسمتی از فلسفه است که بنیان آن را یکی از شاخه‌های علوم می‌سازد.

۱۲- کدام مورد را می‌توان پرسش فلسفی دانست؟ (سراسری - ۱۴۰۰)

- ① فلسفه چگونه دانشی است؟
 - ② فلسفه خواندن نماز چیست؟
 - ③ زندگی کردن چه فایده‌ای دارد؟
 - ④ آیا تفکر تابع قواعد خاصی است؟
- ۱۳- کدام گزینه مبین خوشبختی از نظر ارسطو است؟ (سراسری - ۱۳۹۸)

- ① رعایت حد اعتدال
- ② اندیشیدن به خداوند
- ③ رعایت فضیلت اخلاقی
- ④ زندگی فلسفی

۱۴- کدام عبارت به نارسایی پوزیتیویسم اشاره دارد؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

- ① تجربه علمی صلاحیت و توان ورود به برخی از حیطه‌های معرفت بشری را ندارد.
- ② با آنچه که در دانش تجربی کسب می‌شود، نمی‌توان باورهای سودمندی کسب کرد.
- ③ امور قابل ارزیابی تجربی، در صورتی که با تجربه اثبات نشوند، فاقد اعتبار معرفتی هستند.
- ④ هر فردی متناسب با وضعیت خود، به شناختی می‌رسد که با شناخت دیگری متفاوت است.

۱۵- کدام عبارت درباره شناخت عقلی درست است؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

- ۱) یافته‌های آن، اساس دانش‌های گوناگون بشری است.
- ۲) اقسام مختلفی دارد که درون‌نگری یکی از آنها است.
- ۳) نوعی درک بدون واسطه و بر اساس تأمل در خود است.
- ۴) در برخی از موارد، مستلزم بهره‌گیری از یافته‌های حسی است.

۱۶- کدام عبارت درست است؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

- ۱) برخی از مسائل فلسفه با روش تجربی قابل بررسی است، اما روش کلی فلسفه، روش عقلی است.
- ۲) فلسفه مانند همه دانش‌های دیگر قانونمند است و با استفاده از روشی خاص، مسائل خود را بررسی می‌کند.
- ۳) تفکر فلسفی خاص فیلسوفان نیست، بلکه از همان آغازین روزهای حیات هر انسانی خود را نشان می‌دهد.
- ۴) همه انسان‌ها به شرط دقت در افکار، تصمیمات و اعمال روزمره خود، دچار نوعی حیرت فلسفی می‌شوند.

۱۷- ملاصدرا و ابن سینا در مورد کدام عبارت، اختلاف نظر دارند؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۰)

- ۱) روح بدن را به کار می‌گیرد، نه بدن روح را.
- ۲) روح و بدن در واقع تفاوتی با یکدیگر ندارند.
- ۳) رابطه روح و بدن شبیه رابطه قفس و پرند است.
- ۴) بدن بیمار، روح را کسل می‌کند و روح افسرده بدن را بیمار می‌کند.

۱۸- کدام عبارت، بیان‌کننده مواردی از نقض نظریه پوزیتیویست‌ها است؟ (سراسری - ۱۳۹۹)

- ۱) دانش تجربی واقعیت را آن‌طور که هست، نشان نمی‌دهد.
- ۲) با پیشرفت علم، بسیاری از نظریه‌های علمی تغییر کرده‌اند.
- ۳) دانشمندان در بررسی نظریه‌های علمی نیز، از ابزار عقل استفاده می‌کنند.
- ۴) هر کس متناسب با باورهای خود، به شناختی متفاوت از دیگران دست می‌یابد.

۱۹- محتوای کدام عبارت با نظرات پروتاگوراس ناسازگار است؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۶)

۱) گفت وگوهای آدمیان برای دستیابی به حقیقت، بی نتیجه است.

۲) اگر چیزی به حواس نیاید، به این معنی است که وجود ندارد.

۳) فقط آن چه از راه حواس به دست آید، پایدار و یقینی است.

۴) حواس در هر شرایطی می توانند حقیقت چیزها را دریابند.

۲۰- با بیان کدام یک از عبارت های زیر، فرد دچار تناقض شده است؟ (سراسری - ۱۴۰۰)

۱) هیچ کس نیست که بتواند آن چه را خودش فهمیده، به دیگری هم منتقل کند.

۲) هیچ کس نیست که بتواند واقعیت داشتن یا واقعیت نداشتن جهان را با علم اثبات کند.

۳) هیچ یک از شناخت هایی که تاکنون درباره ساختار جهان به دست آورده ایم، عین واقعیت نیست.

۴) حواس ما کم و بیش دچار خطا می شود، بنابراین هیچ یک از یافته های حواس قابل اعتماد نیستند.

۲۱- طبق نظریه اخلاقی افلاطون، انسان نیکبخت کسی است که (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

۱) از میان قوای خود، تنها به قوه عقل که عالی ترین قوه است، توجه کند.

۲) به چهار فضیلت حکمت، خویشتن داری، شجاعت و عدالت آراسته گردد.

۳) از امیال و افعال طبیعی دوری کرده و یکسره به انجام فضیلت ها بپردازد.

۴) عقل او در مقابل قوای شهوت و غضب ایستادگی کرده و اداره بدن را به عهده بگیرد.

۲۲- کدام عبارت بیان کننده اندیشه های فیثاغورس و پیروان او است؟ (سراسری - ۱۴۰۰)

۱) نظم ریاضی در همه موجودات جریان دارد و جهان را فقط با دانش ریاضیات می توان شناخت.

۲) جهان ساختاری ریاضی دارد و مبادی اولیه موجودات، همان اصول شکل ها و عددها هستند.

۳) اصول ریاضیات درباره همه موجودات صادق است؛ زیرا عناصر اولیه موجودات، سازنده اعداد هستند.

۴) اصول و مبادی اولیه جهان، سازنده اعداد و اصول اعدادند و اعداد، موجودات جهان را شکل داده اند.

۲۳- کدام مورد را نمی‌توان از دفاعیات سقراط در دادگاه نتیجه گرفت؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

- ① اجرای فرمان خدا، از هر امر دیگری مهم‌تر است.
- ② کسی که ادعای دانایی می‌کند، در پی حقیقت نیست.
- ③ دانایی از آن خدا است و انسان را از آن بهره‌ای نیست.
- ④ کسی که از ترس، کار درست را رها کند، سزاوار سرزنش است.

۲۴- با توجه به نظرات فیلسوفان اولیه، کدام عبارت درست است؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

① گزنوفانس معتقد بود خدای خدایان در هیچ چیز شبیه موجودات جهان نیست و بی‌همتا است.

② پارمندیس نخستین کسی بود که به روشنی دریافت، «بودن» و «شدن» از ویژگی‌های اساسی موجودات است.

③ هراکلیتوس معتقد بود ستیزه و جنگ دائمی، موجودات را ایجاد می‌کند و آتش، آن‌ها را سوزانده و نابود می‌کند.

④ از آثار تالس می‌توان فهمید که معتقد بوده ماده اولیه سازنده جهان، آب است و بنیان اشیا بر آب قرار گرفته است.

۲۵- این عبارت که «معلوم است که ما از خود و جان پیرامون شناختی داریم»، به کدام یک از

حیطه‌های معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟ (سراسری - ۱۳۹۹)

① ابزارهای شناخت ② قلمرو شناخت

③ ماهیت شناخت ④ امکان شناخت

۲۶- سقراط در زمان خودش به دانایی مشهور بود، علت این موضوع به نظر او چه بود؟

(خارج از کشور - ۱۳۹۸)

WWW.20SHOO.IR

① این که او نادانی سوفسطائیان را آشکار می‌کرد.

② پیام سروش دلفی مبنی بر این که او داناترین مرد شهر است.

③ گفت‌وگوهای او با مردم، برای این که فرمان خداوند را به جای آورده باشد.

④ تصور مردم مبنی بر اینکه او پاسخ‌سؤالاتی را که از سوفسطائیان می‌کند، می‌داند.

۲۷- کدام عبارت، درباره فیلسوفان و تفکر فلسفی درست است؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۱)

۱) رسیدن به شناخت درستی از واقعیت، مستلزم پرهیز از مغالطه است؛ از این رو، فیلسوفان با مغالطه‌ها سر و کار دارند.

۲) فیلسوف می‌خواهد خود را از بند عادات نابخردانه، پیش‌داوی و تعصب برهاند و هدف و از کشف حقیقت، همین است.

۳) انسان موجودی کنجکاو و متفکر است؛ کسانی که سؤالات و کنجکاوی‌های خود را به نحو جدی پیگیری می‌کنند، اهل تفکر فلسفی‌اند.

۴) فیلسوف کسی است که در موقعیت‌های گوناگون زندگی می‌اندیشد و باورهای منظم و پیوسته دارد، هر چند استدلالی نداشته باشد.

۲۸- موضوع انسان‌شناسی فلسفی کدام است؟ (سراسری - ۱۴۰۱)

۱) «خود» به معنای آنچه که هر کس از خود درمی‌یابد.

۲) ماهیت تفکر، به عنوان عالی‌ترین ویژگی انسان

۳) چیرستی انسان و جایگاه او در عالم هستی

۴) روان به عنوان منشأ احساسات و رفتارها

۲۹- کدام عبارت درست است؟ (سراسری - ۱۴۰۱)

۱) شخصی که بتواند نظرات خود را مستدل کند، فیلسوف است.

۲) برای تفکر یا فهم فلسفی، ضرورتی ندارد دانش فلسفه آموخته باشیم.

۳) فیلسوف حقیقی، همواره می‌کوشد تا واقعیت‌ها را با باورهای خود هماهنگ کند.

۴) هرگاه تعجب انسان در اثر یک عامل برانگیخته شود، با یک سوال فلسفی مواجه می‌شود.

۳۰- کدام عبارت درست است؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۰)

۱) گستردگی شناخت و فهم ما از جهان، نشان می‌دهد که توانایی شناخت ما حدی ندارد.

۲) کسی که توانایی شناخت برخی امور را مطلقاً منتفی بداند، منکر امکان شناخت است.

۳) با پیشرفت‌های حیرت‌آور بشر در سده‌های اخیر، همه دانش‌های گذشته زیر سؤال رفته‌اند.

۴) کسی که معتقد است حقیقت غیرقابل شناخت است، ناخواسته وجود یک حقیقت را اثبات می‌کند.

۳۱- توضیح تأثیر متقابل روح و جسم، بنابر دیدگاه کدام یک، مشکل تر است؟

(خارج از کشور - ۱۴۰۰)

۱) ملاصدرا ۲) دکارت ۳) داروینیست‌ها ۴) ماتریالیست‌ها

۳۲- کدام مورد، ویژگی تفکر فلسفی است؟

(خارج از کشور - ۱۴۰۰)

۱) تأمل در باورهای بنیادین زندگی

۲) استفاده از روش عقلی و استدلالی

۳) تلاش برای رهایی از عادت‌های غیرمنطقی

۴) تلاش برای پاسخ قانونمند به سؤالات مطرح شده

۳۳- این گزاره که «حواس برخلاف عقل، به تنهایی قادر به درک خطاهای خود نیستند»، با کدام یک

(سراسری - ۱۴۰۰)

از مفاهیم زیر در معرفت‌شناسی ارتباط بیشتری پیدا می‌کند؟

۱) ماهیت شناخت ۲) امکان شناخت

۳) ابزارهای شناخت ۴) ارزش شناخت

۳۴- کدام نظر درباره فعل اخلاقی، با نظرات کانت ناسازگار است؟

(سراسری - ۱۳۹۹)

۱) قابل تعمیم است. ۲) براساس حکم وجدان است.

۳) در جهت میل به سعادت است. ۴) احساسات در آن دخالتی ندارد.

۳۵- کدام عبارت را می‌توان از دفاعیات سقراط نتیجه گرفت؟

(سراسری - ۱۳۹۹)

۱) منشأ همه بدی‌ها و ناراستی‌ها، نادانی انسان است.

۲) دانای حقیقی خداست و فقط آنچه او می‌گوید، درست است.

۳) هر کس خدا را باور داشته باشد، باید صفات او را نیز بپذیرد.

۴) کسی که خورشید و ماه را به خدایی بپذیرد، سزاوار سرزنش است.

۳۶- پارمندیس از این استدلال که «هستی از نیستی به وجود نمی‌آید و نیستی به هستی تبدیل نمی‌شود»، به کدام نتیجه می‌رسد؟

(سراسری - ۱۳۹۹)

۱) حقیقت هستی، امری ثابت است و حرکت در آن راه ندارد.

۲) آن چه که هست، هست و آن چه که نیست، نیست.

۳) وجود، همان «بودن» و صیوررت و حرکت، همان «شدن» است.

۴) بودن و شدن، از مفاهیم اساسی فلسفه هستند.

۳۷- کدام عبارت درست است؟ (سراسری - ۱۳۹۹)

- ۱) رشته‌های مختلف دانش، رابط فلسفه اولی با فلسفه‌های مضاف هستند.
- ۲) در حیطه فلسفه سیاست، یک فیلسوف در عین حال باید سیاستمدار هم باشد.
- ۳) فلسفه اولی بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه‌های فلسفه را در بر می‌گیرد.
- ۴) مکتب‌های گوناگون تربیتی عصر حاضر، در آثار بسیاری از فیلسوفان قدیمی ریشه دارد.

۳۸- کدام سؤال به حوزه مسائل معرفت شناسی مربوط می‌شود؟ (سراسری - ۱۳۹۷)

- ۱) آیا یادآوری خاطرات خوشایند، بر همه انسان‌ها تأثیر یکسان دارد؟
- ۲) اگر حافظه جایی در مغز داشته باشد، خاطره یک کوه را چگونه می‌توان جای داد؟
- ۳) آیا فعالیت‌های مغز در زمان مرور خاطرات خوش و خاطرات رنج‌آور، یکسان است؟
- ۴) زمانی که انسان در خود، نسبت به کسی احساس محبت می‌کند، آیا در مغز او نیز اتفاق می‌افتد؟

۳۹- کدام عبارت برای یک فرد نسبی‌گرا غیر قابل تأیید است؟ (سراسری - ۱۴۰۳)

- ۱) شناخت افراد می‌تواند نسبت به خودشان معتبر باشد.
 - ۲) کاربرد ما از یک باور است که اعتبار آن را تعیین می‌کند.
 - ۳) از طریق حس و تجربه است که می‌توان واقعیات را شناخت.
 - ۴) انسان ابزارهای لازم برای شناخت پاره‌ای از مسائل را ندارد.
- ۴۰- در کدام عبارت فقط به بخش ریشه‌ای فلسفه پرداخته شده است؟ (سراسری - ۱۴۰۳)

- ۱) به نظر افلاطون همه ما خیر و زیبایی برین را می‌شناسیم؛ زیرا با دیده درون می‌توان حقایق الهی را مشاهده کرد و نقش تربیت شکوفا کردن همین جنبه الهی است.
- ۲) سقراط می‌گفت که یک نیروی فوق بشری همواره مراقب اوست و او را از بعضی کارها یا سخنان منع می‌کند. او گاهی سخنش را به این دلیل که ندای غیبی مانع اوست، ناتمام می‌گذاشت.
- ۳) پروتاگوراس می‌گفت: درباره خدایان، مطمئن نیستم که هستند یا نیستند یا به چه چیزی شبیه‌اند؛ زیرا ابهام موضوع و کوتاهی عمر بشر، مانع معرفت یقینی است.
- ۴) سقراط در پاسخ این سؤال که پس از مرگ چگونه تو را به خاک بسپاریم می‌گفت: اگر توانستید مرا نگه دارید و از چنگ شما نگریختم، هر گونه که می‌خواهید به خاک بسپارید.

۴۱- کدام تشبیه برای بیان نسبت میان حقیقت انسان با بدنش، نزد معتقدین به «انسان تک‌ساحتی»، مناسب‌تر است؟
(سراسری - ۱۴۰۳)

- ۱) راننده اتومبیل با اتومبیلش
- ۲) آب با اجزای تشکیل دهنده‌اش
- ۳) جوانه با بذری که از آن سر می‌زند
- ۴) بخار آب با ظرفی که آن را به حرکت وامی‌دارد

۴۲- کدام عبارت بیانگر کارکرد ویژه عقل، نسبت به سایر قوا و ابزارهای شناخت است؟
(سراسری - ۱۴۰۲)

- ۱) شناخت حقایق غیر محسوس و ماوراء طبیعی
- ۲) تشخیص موارد استفاده از اشیاء گوناگون
- ۳) کسب مقدمات استدلال‌های قیاسی
- ۴) بررسی و تحلیل یافته‌های حسی

۴۳- کدام عبارت درست است؟
(خارج از کشور - ۱۴۰۱)

- ۱) به باور ابن‌سینا، روح انسان یک موجود ماوراء طبیعی است که در مرحله جنین کامل، به او تعلق می‌یابد و تا پایان حیات زمینی، بدن را همراهی می‌کند.
- ۲) ملاصدرا روح انسان را از بدن مستقل نمی‌داند و آن را نتیجه تکامل بدن می‌داند؛ بنابراین ویژگی خاص انسان این است که از پیچیدگی بسیار زیادی برخوردار است.
- ۳) سهروردی که به جای «وجود» از مفهوم نور استفاده می‌کند، نفس را آمیخته‌ای از نور و ظلمت می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آنجا است.
- ۴) فیلسوفان مسلمان چون ابن‌سینا و دیگران، علاوه بر استفاده از آموزه‌های افلاطون و ارسطو، به این شهود رسیده بودند که روح را موجودی مجرد و مسجود فرشتگان ببینند.

۴۴- پروانه و دوستش درباره موضوعی با هم گفت و گو می کنند. پروانه به دوستش می گوید من برخلاف ارسطو معتقدم انسان یعنی موجود اخلاقی، موضوع این سخن پروانه و دوستش، کدام است؟ (سراسری - ۱۴۰۰)

۱) مسائل اخلاقی ۲) فلسفه اخلاق

۳) موجودیت انسان ۴) حقیقت انسان

۴۵- کدام مورد، عبارت روبه رو را به درستی کامل نمی کند؟ «هر گاه شخصی» (سراسری - ۱۴۰۲)

۱) بداند که خطا می کند، پس توانایی رسیدن به حقیقت را دارد.

۲) اصل دانستن را انکار کند، باید حقیقت و خطا نزد او یکسان باشد.

۳) در اصل دانستن شک کند، هیچ دانشی در ذهن او شکل نمی گیرد.

۴) تصور کند که نمی تواند شناخت هایش را منتقل کند، نباید سخن بگوید.

۴۶- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می کند؟
«برخلاف فیلسوفان ایونی، مورد توجه سقراط او به مسائل مربوط به توجه داشت و همین مطلب، وجه او با سوفسطائیان بود.»

(سراسری - ۱۴۰۲)

۱) هستی و نیستی - نبود - انسان - اشتراک

۲) حقیقت انسان - بود - سعادت - تفاوت

۳) تغییرات طبیعت - نبود - فضیلت و رذیلت - اشتراک

۴) مسئله حقیقت و خطا - بود - اخلاق و سیاست - تفاوت

۴۷- کدام یک، هدف اصلی طرح تمثیل غار را بیان می کند؟ (سراسری - ۱۴۰۲)

۱) توصیف چگونگی اسارت انسان در بند عادت ها

۲) نشان دادن نقش عقل در رهایی از جهل

۳) بیان تدریجی بودن سیر عقلانی به سوی حقیقت

۴) نشان دادن نقش تعصبات در دوری از حقیقت

۴۸- در کدام مورد، مراحل رسیدن به دلک و دریافت فلسفی از یک موضوع، به درستی بیان شده است؟ (سراسری - ۱۴۰۲)

- ۱) اختلاف نظر متفکران در مورد سعادت ← سعادت چیست؟ ← اعتدال میان قوا، عامل سعادت انسان است. ← سعادت انسان مشروط به وجود عالم آخرت است.
- ۲) آیا علیت در سراسر هستی جاری است؟ ← این عالم یک پدیده است، پس حتماً علتی دارد. ← پیرشدن انسان چه علتی دارد؟ ← چون انسان دارای بدن مادی است، پیر می‌شود.
- ۳) از دنیا رفتن یکی از اطرافیان ← آیامرگ، نابودی و نیستی است؟ ← انسان دارای نفس غیرمادی است. ← مرگ انتقال از عالم ماده به عالمی دیگر است.
- ۴) مشاهده یک دختر بچه دستفروش ← آیا عدالت در مورد این دختر بچه تحقق یافته است؟ ← چگونه می‌توان فقر را در جامعه کاهش داد؟ ← عدالت، قرار گرفتن هر کس در جای مناسب خویش است.

۴۹- کدام عبارت با نظرات اخلاقی فیلسوفان مسلمان سازگار نیست؟ (سراسری - ۱۴۰۲)

- ۱) منشاء گرایش به نیکی و گریز از بدی، عقل نظری و عامل تشخیص و عمل به آن، عقل عملی است.
- ۲) داشتن ویژگی‌هایی مانند انصاف و صداقت و رفتار بر اساس آن‌ها، در جهت سلامت اجتماع و خیر افراد است.
- ۳) شرط تشخیص رفتار درست از نادرست و دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی، سلامت و اعتدال عقل است.
- ۴) گرایش‌ات اخلاقی آدمی مانند دو کفه یک ترازو هستند و انگیزه‌ها، باعث سنگینی یکی نسبت به دیگری می‌شود.

۵۰- با توجه به نظرات افلاطون در مورد انسان و حقیقت او، کدام عبارت پذیرفتنی است؟

(سراسری - ۱۴۰۲)

- ۱) هر موجود زنده و دارای نفس، یک جزء نامرئی به نام عقل دارد.
- ۲) نفس انسان در هنگام تولد تحقق ندارد، بلکه به تدریج ایجاد شده و به فعلیت می‌رسد.
- ۳) درک این مطلب که «یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد» به نفس انسانی مربوط است.
- ۴) از میان موجودات، فقط انسان دارای حقیقت برتری است که محدودیت‌های ماده را ندارد.

۵۱- کدام عبارت در مورد امکان شناخت و مسائل مربوط به آن، قابل پذیرش است؟

(سراسری - ۱۴۰۲)

- ۱) رفتار انسان با موجودات جهان، نشان می‌دهد که قدرت شناخت خود را باور دارد.
- ۲) شناخت، امری امکان‌پذیر است؛ پس چیزی وجود ندارد که بشر قادر به شناخت آن نباشد.
- ۳) این باور که انسان نمی‌تواند به همه خصوصیات موجودات دست یابد، نسبییت شناخت را در پی دارد.
- ۴) تفاوت میان شناخت افراد از یک موضوع، نشان می‌دهد که شناخت هر کس، نسبت به خودش معتبر است.

۵۲- «تأکید بر نقش عقل در درک حرکت و سکون» و «توجه به حرکت، به عنوان جمع امور

ناسازگار»، به ترتیب، به کدام فیلسوف مربوط می‌شود؟

(سراسری - ۱۴۰۲)

- ۱) پارمنیدس - هراکلیتوس
 - ۲) هراکلیتوس - پارمنیدس
 - ۳) پارمنیدس - پارمنیدس
 - ۴) هراکلیتوس - هراکلیتوس
- ۵۳- کدام عبارت درست است؟
- (سراسری - ۱۴۰۲)

- ۱) با تأمل فیلسوفانه در شاخه‌هایی از فلسفه مانند فلسفه تاریخ و فلسفه حقوق، دانش‌هایی چون تاریخ و حقوق شکل می‌گیرد.
- ۲) فلسفه‌های مضاف در عین این که مسائل مشترک میان علوم و فلسفه را مطرح می‌کنند، بنیان‌های عقلی علوم نیز هستند.
- ۳) امکان شناخت وجود، فرع بر معرفت آن است و به همین دلیل یکی از مسائل فلسفه، امکان یا عدم امکان شناخت است.
- ۴) آن دسته از دانش‌هایی که قوانین بنیادی علوم را به وجودشناسی منتقل می‌سازند، شاخه‌های فلسفه هستند.

۵۴- بارزترین نشانه اعتبار شناخت حسی کدام است؟

(خارج از کشور - ۱۴۰۰)

- ۱) عقل به کمک این شناخت، اسرار و رموز طبیعت را می‌شناسد.
- ۲) با استفاده از آن می‌توان خطاهای گوناگون حواس را تشخیص داد.
- ۳) انسان نیازهای جسمانی خود را بر اساس یافته‌های آن برطرف می‌کند.
- ۴) فقط با استفاده از این شناخت می‌توانیم تمایز و تفاوت چیزها را بفهمیم.

۵۵- فلسفه با کدام مورد ارتباط مستقیم ندارد؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۰)

- ① عشق به خردمندی
② هنر خوب زیستن
③ استفاده درست از ظرفیت ذهن
④ تلاش برای نیل به حقیقت

۵۶- این واقعیت که «حقایق فراوانی در عالم هست که آن‌ها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم»، به کدام یک از حیطه‌های معرفت شناسی مربوط می‌شود؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۹)

- ① ابزارهای شناخت
② ماهیت شناخت
③ امکان شناخت
④ قلمرو شناخت

۵۷- کدام عبارت، به نظریه کانت در مورد فعل اخلاقی مربوط نمی‌شود؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۱)

- ① به فرمان عقل صورت می‌گیرد.
② برای انجام وظیفه اخلاقی است.
③ ناشی از گرایش‌ات عالی انسانی است.
④ در اطاعت از وجدان و در عین حال قابل تعمیم است.

۵۸- کدام مورد در اصل یک سؤال فلسفی است؟ (سراسری - ۱۳۹۶)

- ① کدام مکتب انسان را تابع اقتصاد می‌داند؟
② آیا انسان‌ها در ابتدا نژاد واحدی داشته‌اند؟
③ آزادی تابع فرهنگ است یا فرهنگ تابع آزادی؟
④ چگونه انسان می‌تواند خودخواهی را با دیگر خواهی جمع کند؟

۵۹- کانت با کدام یک موافق است؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۰)

- ① هیچ یک از شناخت‌های انسانی ذاتی نیست.
② اصل علیت اصلی است که عقل آن را اثبات می‌کند.
③ علیت طلوع خورشید نسبت به روشنی زمین، از پیش در دستگاه ادراکی موجود است.
④ تصویری مانند زمان و مکان و علیت را، انسان از راه عقل به دست می‌آورد، نه از راه حس و تجربه.

۶۰- کدام عبارت با نظرات کانت در مورد شناخت سازگار است؟ (خارج کشور - ۱۴۰۲)

① اگر داده‌های حسی، یعنی آنچه که از طریق حس به ما می‌رسد وجود نداشت، ما قادر به شناخت هیچ واقعییتی نبودیم.

② مفهوم علیت، مفهومی است که ابتدا قوه ادراکی انسان می‌فهمد و سپس آن را به پدیده‌های خارجی تعمیم می‌دهد.

③ درک مصادیق علیت به واسطه حواس صورت می‌گیرد اما مفهوم علیت را دستگاه ادراکی انسان می‌سازد.

④ ما برای تصور مفاهیمی مانند مکان و زمان، ابتدا باید اشیاء دارای مکان یا زمانمند را درک کنیم.

۶۱- درباره کدام عبارت میان معتقدان به دیدگاه‌های مختلف اخلاقی، اختلاف نظر وجود دارد؟

(سراسری - ۱۴۰۲)

① ویژگی‌هایی مانند عدالت و صداقت و رفتار بر اساس آنها، برای سلامت اجتماع ضروری هستند.

② از آنجا که انسان زندگی اجتماعی دارد، ناگزیر است منفعت دیگران را نیز در رفتارهای خود در نظر بگیرد.

③ تشخیص رفتار درست از نادرست و دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی، از طریق عقل امکان‌پذیر می‌شود.

④ هرگاه انسان خواهان آزادی در برابر دیگران باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او همان قدر آزاد باشند.

۶۲- کدام عبارت درباره قوه عقل، درست است؟ (سراسری ۱۴۰۱)

① یافته‌های آن یا در ریاضیات به کار می‌رود یا در فلسفه.

② همه قوای شناختی را مورد مطالعه و تحلیلی قرار می‌دهد.

③ شناخت‌های آن اساس و پایه هر نوع درک و آگاهی دیگری است.

④ دریافت‌های آن به امور غیر محسوس و ماورای طبیعت منحصر می‌شود.

۶۳- کدام عبارت بیانگر نظر دکارت است؟ (سراسری - ۱۴۰۰)

- ۱) با استفاده از دلایل استوار عقلی؛ چی می‌بریم که انسان دارای نفس مجرد است.
- ۲) اعتقاد به اموری مانند علیت و خدا، جزء ساختارهای ذهن و ذاتی انسان‌ها است.
- ۳) بخشی از معرفت‌های ما بدون استفاده از هر نوع تجربه و مقدم بر آن درک می‌شود.
- ۴) معرفت‌های ذاتی اموری شهودی هستند که درک آن‌ها به عقل یا تجربه علمی نیازی ندارد.

۶۴- کدام عبارت درست است؟ (خارج از کشور - ۱۳۹۶)

- ۱) یونان را مهد تفکر فلسفی دانسته‌اند، چرا که ظهور اندیشه در آن، باعث شد که زبان تعقل جای زبان افسانه را بگیرد.
- ۲) بی‌اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه سبب شد تا نظرات متضادی از سوی جهان‌شناسان باستان عرضه شود.
- ۳) بیشتر عوامل سازنده تمدن، قبل از هر تمدن دیگری، در بین‌النهرین، یونان و مصر پدیدار شده بود.
- ۴) اسطوره‌ها، در حقیقت نشان‌دهنده تأملات آغازین بشر در مورد هستی و جهان هستند.

۶۵- این موضوع که ما متوجه خطای خود می‌شویم؛ به کدام پرسش پاسخ می‌دهد؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۲)

- ۱) حدود و قلمرو شناخت‌های ما چقدر است؟
- ۲) چگونه می‌توانیم خطا را از حقیقت تشخیص دهیم؟
- ۳) شناخت‌های ما تا چه حد با واقعیت مطابقت دارند؟
- ۴) آیا ما می‌توانیم نسبت به موجودات جهان آگاهی پیدا کنیم؟

۶۶- کدام مورد، عبارت را به نحو مناسب‌تری تکمیل می‌کند؟
 «گفت‌وگوهای سوفسطائیان، جهت بحث‌های فلسفی را برگرداند؛ سقراط برخلاف که در پی تحلیل بودند، به توجه داشت.» (خارج از کشور - ۱۴۰۲)

- ۱) به سوی اقسام مغالطه‌ها - فیلسوفان اولیه - حرکت و سکون - مسائل اساسی جامعه
- ۲) از مسائل هستی‌شناسی - فیلسوفان ایونی - تغییرات هستی - انسان و مسائلش
- ۳) از دگرگونی‌های طبیعی - سوفسطائیان - مسئله شناخت - خیر و شر اخلاقی
- ۴) به سوی انسان و مسائلش - آنان - ادراک حسی - عقل و شناخت عقلانی

۶۷- کدام عبارت درست است؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۱)

۱) از نظر افلاطون «نفس» بارزش‌ترین دارایی انسان و جزئی از عقل او است که قابل رؤیت نیست.

۲) کانت و دکارت در این امر اتفاق نظر دارند که نفس انسان از قوانین فیزیکی تبعیت نمی‌کند.

۳) وجه مشترک هابز و دکارت در انسان‌شناسی این است که هر دو، انسان را یک ماشین پیچیده می‌دانند.

۴) داروینیست‌ها نظریه داروین را در مورد منشأ پیدایش حیات پذیرفته و بنابراین رعایت اصول اخلاقی را ضروری نمی‌دانند.

۶۸- کدام توصیف درباره واقعیت‌هایی که توسط عقل فهمیده می‌شود، درست است؟

(خارج کشور - ۱۴۰۱)

۱) فقط از راه تفکر و استدلال قابل دستیابی است.

۲) قلمرو کاربرد آن منحصر به شناخت عقلی است.

۳) موجود مادی و محسوس موضوع آن قرار نمی‌گیرد.

۴) اساس همه انواع دانش‌های بشری را تشکیل می‌دهد.

۶۹- روان‌شناسی رفتارگرا مطالعات خود را بر کدام اساس قرار می‌دهد؟ (سراسری - ۱۳۹۸)

۱) حقیقت ذهن ۲) شناخت شخصیت

۳) پدیده‌های مادی ۴) پدیده‌های مشاهده‌پذیر

۷۰- کدام بیت با نظر افلاطون درباره معیار فعل اخلاقی مناسبت بیشتری دارد؟

(سراسری - ۱۴۰۳)

۱) الا تا نیچی سر از عدل و رای / که مردم ز دست نیچند پای

۲) از خرد غافل شود بر بد تند / بعد آن عقلش ملامت کند.

۳) هین مدو اندر پی نفس چو زاغ / کو به گورستان برد نه سوی باغ

۴) صفت پیشروان ره عقل / آزر را پشت سر انداختن

۷۱- با توجه به تمثیل غار افلاطون، کدام عبارت درست است؟ (خارج از کشور - ۱۴۰۲)

- ۱) زندانیان درون غار، از واقعیت همه موجودات به جز خودشان بی خبرند.
- ۲) زندانیان تا وقتی که در غار اسیرند، توان درک نشانه‌های واقعیت بیرونی را ندارند.
- ۳) شخصی که زندانی را یاری می‌کند تا از غار خارج شود و به تدریج به روشنی خو کند، نماد عقل است.
- ۴) اگر یکی از زندانیان به طور اتفاقی از بند رها شود، دیگر حاضر به بازگشت به جایگاه قبلی خود نیست.

۷۲- در کدام عبارت، اساس و شالوده بودن فلسفه‌های مضاف برای نظریات علمی نمایان است؟

(خارج از کشور - ۱۴۰۲)

- ۱) عوالم مجرد از ماده نیز وجود دارند و با توجه به اینکه نفس انسان تابع قوانین فیزیکی نیست، به عالم مجرد از ماده تعلق دارد.
- ۲) برای پیشرفت جامعه، مالکیت خصوصی باید محترم شمرده شود؛ زیرا جامعه مجموعه افرادی است که کنار هم زندگی می‌کنند.
- ۳) بر اساس شواهد تاریخی، انسان توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و تغییر آن را دارد؛ بنابراین دارای قدرت اختیار و تصمیم‌گیری است.
- ۴) با توجه به گستردگی ابعاد و ژرفای حقیقت انسان، با تأمل در نفس می‌توان برخی از قوانین بنیادین هستی را درک کرد.

۷۳- کدام عبارت به نظریه افلاطون درباره معیار فضیلت، مربوط نمی‌شود؟ (سراسری - ۱۴۰۱)

- ۱) کاری که ناشی از اعتدال باشد.
- ۲) آنچه که باعث سعادت آدمی شود.
- ۳) کاری که به فرمان عقل صورت گیرد.
- ۴) کاری که برای رسیدن به سعادت انجام شود.